

Іван Заюков

Олександр Кобилянський

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА ЗДОРОВ'ЯМ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ В ЗВО

Пріоритетним завданням країн ЄС в сфері безпеки є збереження, зміцнення здоров'я працівників і створення комфортних умов («доброту») на робочому місці. Профілактика виробничого травматизму і професійних захворювань також залишаються важливими напрямками соціальної стратегії держав-членів ЄС і соціальної відповідальності власників підприємств й організацій. Важливою передумовою при створенні гідних й здорових умов праці є забезпечення високої якості професійної підготовки у закладах вищої освіти (ЗВО), зокрема з дисциплін циклу безпечної життєдіяльності та гігієни праці, які й формують культуру професійного здоров'я і безпеки. Адже в Україні, порівняно з країнами ЄС, неприпустимо високий рівень виробничого травматизму та професійних захворювань. Так, в 2017 році 4313 осіб отримали травми, з них 366 зі смертельними наслідками (Держпраці України). Основними причинами яких, зазвичай, стають організаційні: порушення технічного процесу, трудової та виробничої дисципліни, незадовільне утримання і недоліки в облаштуванні робочих місць, незадовільна організація робіт тощо. Ці причини обумовлюють більше половини випадків загального (54%) та смертельного (52%) травматизму (Кобилянський).

Проблема набула актуальності в зв'язку з тим, що, за даними інформаційно-аналітичного дайджесту («Факел»), в Європі рівень несмертельного виробничого травматизму серед молодих працівників (віком від 18 до 24 років) на 40% вищий, ніж серед дорослих працівників, а у США у працівників віком від 15 до 24 років – приблизно вдвічі вищий, ніж аналогічний ризик серед працівників віком від 25 років. Такі тенденції простежуються й в Україні. Тому виникла потреба змінити ситуацію, яка склалась, зокрема, в напрямку покращення якості викладання дисциплін циклу безпечної життєдіяльності та гігієни праці, зокрема «Охорони праці в галузі» в процесі фахової підготовки, освітньої підготовки в ЗВО при формуванні поведінки, направленої на збереження життя і здоров'я та застосування світового досвіду управління професійною безпекою на основі використання міжнародних безпекових стандартів, що, в кінцевому підсумку, підвищить рівень людського капіталу здоров'я молодих працівників.

У наукових дослідженнях проблема збереження життя і здоров'я в майбутній професійній діяльності студентів розглядалась багатьма вченими, зокрема в своїх працях на це зробили наголос О. Дашковська, О. Запорожець, І. Іванова, С. Літвак, В. Михайлюк, О. Третьяков, Л. Хофрейтер, З. Яремко та ін.; в аспекті забезпечення безпеки професійної діяльності фахівців різних галузей – О. Вінокуров, В. Гафнер, Д. Зеркалов, О. Ігнатюк, О. Кобилянський, М. Усачев та багато інших. Зазначені вчені наголошували на постійно зростаючих небезпеках як на виробництві, так і в побуті (Л. Брагіна, С. Романовська, В. Кириченко) та на тому, що нині надзвичайно гостро постає завдання підготовки особистості до безпеки життя і професійної діяльності, формування у неї таких якостей, що дозволять запобігти небезпечних ситуацій, а в разі виникнення – мінімізувати та ліквідувати їх наслідки (Кобилянський). Однак згадані вище вчені недостатньо робили наголос на застосуванні сучасних міжнародних стандартів, які мають сформулювати концептуальні основи збереження життя і здоров'я під час майбутньої професійної діяльності.

Метою статті є побудова моделі впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів в ЗВО на базі застосування міжнародного стандарту ISO 45001:2018.

Результати дослідження

Нині випускники ЗВО на своїх робочих місцях стикаються з багатьма професійними ризиками для життя і здоров'я, це, зокрема: фізичне, психосоціальне, емоційне напруження, недостатній рівень освіти, низькі професійні навички та обмежений досвід роботи. Випускники, які працювали на підприємства (установи, організації) не в повній мірі знають свої права, що їм гарантують Закони України: «Про охорону праці», «Кодекс законів про працю України», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворю-

вання, які спричинили втрату працездатності» та нормативно-правові акти з охорони праці. Нехтування ними призводить до порушення безпечних методів ведення робіт, зростання ризику виробничого травматизму та професійної захворюваності. Тобто веде до знецінення людського капіталу здоров'я. Тому з метою зменшення негативного впливу наведених вище ризиків для життя і здоров'я працівників необхідно впроваджувати в освітній процес ЗВО сучасний світовий досвід в напрямку удосконалення вітчизняної системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів в ЗВО.

Одним з напрямів запровадження світового досвіду, з метою підвищення рівня безпеки й збереження здоров'я та життя, є формування знань і компетенцій щодо використання міжнародних стандартів в своїй подальшій професійній діяльності, зокрема системи менеджменту ISO (наприклад, ISO 9001:2015 (менеджмент якості); ISO 14001:2015 (екологічний менеджмент), OHSAS 18001:2007 «Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги» та ін.) та умінь їх використовувати на практиці, особливо, якщо це стосується студентів-менеджерів, які в майбутньому стають керівниками підприємств (установ, організацій).

Акцентуємо увагу в статті на такому предметі, який вивчається магістрами спеціальності 073 «Менеджмент» у Вінницькому національному технічному університеті (на кафедрі «Безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки»), як «Охорона праці в галузі управління та адміністрування». Він спрямований на формування у майбутніх магістрів умінь і компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі управління та адміністрування. Основним його завданням є забезпечення гарантії збереження здоров'я та працездатності працівників у виробничих умовах галузі управління й адміністрування через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку (типова навчальна програма). Для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» саме ця дисципліна має дати досконалі знання та компетентності в напрямку впровадження на підприємствах (організаціях) системи управління професійною безпекою та здоров'ям.

Враховуючи останні зміни в міжнародних стандартах, виникає необхідність вносити ряд змін і в типову навчальну програму, і в робочі плани та програми дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління та адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління та адміністрування»). Такі зміни мають стосуватись особливо таких тем, як «Міжнародні норми в галузі охорони праці», «Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці», «Система управління охороною праці організації», «Травматизм та професійні захворювання в галузі», «Спеціальні розділи охорони праці» та ін. Це пов'язано з тим, що з 2018 року впроваджується новий стандарт, який розроблений міжнародною організацією зі стандартизації (ISO) ISO 45001 «Системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Вимоги та настанови до застосування» (OH&S), який є першим у світі міжнародним стандартом у сфері охорони здоров'я і безпеки праці та має бути запроваджений в Україні з 2021 року (замість OHSAS). Зазначений стандарт (OH&S) побудований на принципах попереднього міжнародного стандарту з гігієни та безпеки праці (ГіБП) – OHSAS 18001:2010 «Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги» (Occupational health and safety management systems – Requirements, (OHSAS)).

Стандарт OHSAS, який нині є чинним в Україні, запроваджений з метою забезпечення виконання всіх запланованих завдань в системі СУОП та заходів, направлених на підвищення рівня людського капіталу здоров'я працівників в межах побудови комплексної структурованої системи управління організацією. Він може бути інтегрований в модель дієвої системи управління ГіБП та отримання від цього більшого фінансово-економічного результату за рахунок покращення здоров'я працівників і зменшення пропусків; зменшення рівня виробничого травматизму та професійного захворювання; зниження страхових виплат з боку Фонду соціального страхування України й зменшення сум штрафів за порушення вимог з охорони праці та промислової безпеки; створення культури збереження професійного здоров'я зайнятого населення України; зміни в свідомості менеджменту підприємств, що «здоровий працівник – продуктивний працівник», а це є найважливішою детермінантою зростання продуктивності праці та рівня професійної безпеки.

На сьогодні він діє на багатьох потужних вітчизняних підприємствах, а його модель можна подати як сукупність взаємопов'язаних та послідовних елементів, а саме: «Політика у сфері ГіБП – Планування – Впровадження та функціонування – Перевірка і корегування – Аналіз з боку керів-

ництва» (ДСТУ OHSAS 18001:2010). Наведена модель OHSAS, за даними його розробників (ISO 45001), не враховує акценти забезпечення безпеки зовнішніх зацікавлених сторін, зокрема контрагентів, підрядників, постачальників продукції, осіб, які проживають або працюють близько розташованого підприємства (установи, організації), та сучасних реалій розвитку економіки, де менеджмент вітчизняних підприємств не тільки не приділяє достатньої уваги питанням гігієни та безпеки праці, але не зважає на збереження здоров'я працівників в цілому. Таким чином, нині необхідно в Україні змінювати концептуальну основу до збереження та зміцнення професійного здоров'я працівників та мотивації менеджменту підприємств до збереження і зміцнення людського капіталу здоров'я, зокрема на основі налагодження тісної взаємодії між організацією та бізнес-середовищем, що дозволяє підвищити світовий і вітчизняний імідж підприємства, а не лише управляти факторами ризику в сфері охорони праці на підприємстві.

Одним із мотиваційних елементів менеджменту підприємств (установ, організацій) в напрямку збереження професійного здоров'я працівників є налагодження тісної співпраці з ЗВО та надання шефської допомоги у вигляді методичних рекомендацій використання в навчальному процесі магістрами сучасних міжнародних стандартів. Це має бути базою побудови системи управління професійною безпекою та здоров'ям. З цією метою необхідно кардинально поєднувати та розвивати інноваційні концептуальні складові в межах викладання економічних, менеджерських дисциплін та предметів, пов'язаних з вивчення циклу охорони праці. Адже не випадково стандарт OHSAS базується на системі менеджменту (TQM) (Total Quality Management), яка вивчається в рамках викладання дисципліни «Операційний менеджмент». Ця та інші дисципліни (менеджмент якості, інноваційний менеджмент, менеджмент організацій тощо) формують навички щодо використання на практиці концепції, яка спрямована на ефективне використання всіх ресурсів підприємства при виробництві продукції на всіх стадіях для найбільш ефективного задоволення потреб споживачів, суспільства і співробітників. При цьому магістрам варто пояснювати принципи, які дозволять забезпечити і якість продукції, і професійне здоров'я працівників. Саме охорона праці та збереження професійного здоров'я мають розглядатись як складові системи управління та якості продукції, яка виробляється. Варто забезпечити зв'язок між функціями менеджменту: «Планування – Організація – Мотивація – Контроль» з усіма етапами технологічного процесу, де безпека і якість продукції мають проходити «червоною ниткою».

З метою забезпечення високої якості продукції і професійної безпеки доцільно також звернути увагу на концепцію TQM, яка ґрунтується на *«принципах Демінга»*. Використання в навчальному процесі концепції TQM та стандарту OHSAS здатні стати основою впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів в ЗВО. Тому в статті розглянемо ці принципи (принципи Е. Демінга): постійність в політиці збереження життя і здоров'я працівників (x_1); відповідальність за недоліки управління професійною безпекою та здоров'ям зайнятих громадян (x_2); обмеження процедур проведення аудиту при виконанні плану з охорони праці, на противагу цьому, – забезпечення концепції зміцнення і збереження здоров'я працівників в кожному технологічному циклі, процесі (x_3); розробка заходів щодо зміцнення здоров'я на основі якісних послуг, що не завжди є дешевшим, але якісним (x_4); пошук резервів та запровадження світового досвіду покращення рівня здоров'я працівників, що буде впливати на покращення якості кожного технологічного процесу, підвищувати продуктивність і зменшувати нераціональні витрати (x_5); навчання працівників ведення здорового способу життя (x_6); використання інноваційних методів керівництва та запровадження організаційних, адміністративних, фінансово-економічних, лікувально-гігієнічних та інших заходів зміцнення здоров'я працівників (x_7); уникнення страхів, стресів, жорстокості поводження з працівниками (булінгу, мобінгу) тощо (x_8); руйнування стереотипів, що ведення здорового способу життя, зокрема не притаманне чоловікам, а також не є фактором відчуженості працівників від колективу (x_9); відмова від популізму, що всі працівники ведуть здоровий спосіб життя, а підприємство «всіляко» цьому сприяє (x_{10}); оптимізація встановлених нормативів щодо виготовлення продукції і недопущення понаднормових годин роботи (x_{11}); сприяння тому, щоб працівники пишалися, що працюють саме на цьому підприємстві, що про них піклуються (x_{12}); мотивація прагнень працівників до поведінки, яка сприяє здоров'ю, особливо шляхом впровадження прямих економічних методів (x_{13}); керівництво підприємства в цілому має бути відповідальним за створення гідних умов праці (x_{14}).

Таким чином, наведені вище принципи, які поєднує концепція TQM та використання в навчальному процесі ЗВО OHSAS може бути фактором ефективного впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Зокрема, це має бути максимально відображено при вивченні

дисципліни «Охорона праці в галузі управління та адміністрування». При цьому в ході навчального процесу рекомендовано досконало вивчати структуру і зміст ОН&S, орієнтуватись в особливостях кожного розділу, вміти його використовувати та ефективно застосовувати в подальшій менеджерській діяльності. Побудуємо модель впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів в ЗВО на прикладі Вінницького національного технічного університету при викладанні дисципліни «Охорона праці в галузі управління та адміністрування» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент».

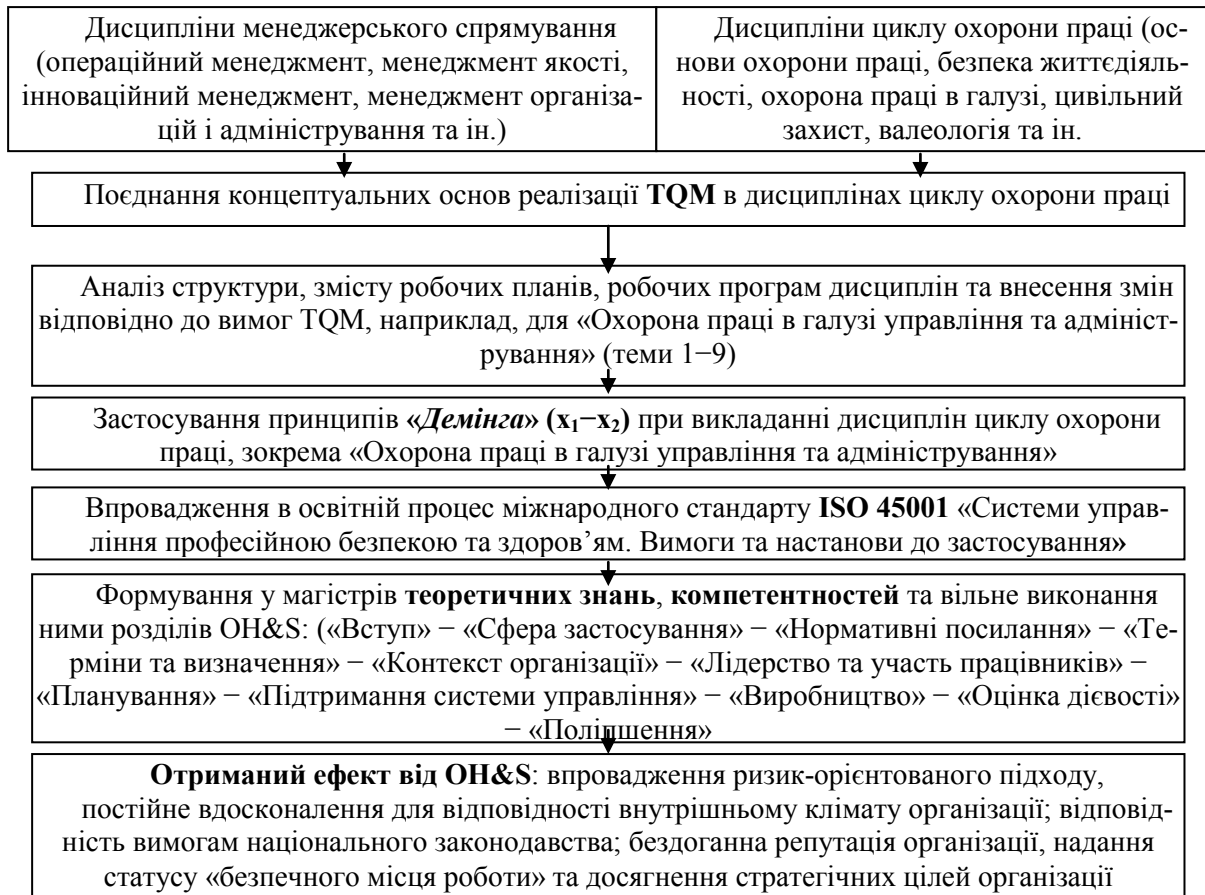

Рисунок 1 – Побудова моделі впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'я при підготовці магістрів в ЗВО

Джерело: складено авторами на основі [6–9]

Отже, наведена на рисунку 1 модель впровадження системи управління професійною безпекою при підготовці магістрів в ЗВО має дозволити підвищити ефективність освітнього процесу, використання всіх видів ресурсів підприємства та якість виготовленої продукції, де концепція TQM в системі запровадження ОН&S має забезпечити головне – збереження та зміцнення людського капіталу здоров'я зайнятих громадян.

Висновки

Світовий та вітчизняний досвід засвідчує, що рівень виробничого травматизму серед молодих працівників значно вищий, ніж у дорослого населення, що спонукає шукати шляхи його зменшення. Одним із таких шляхів є підвищення якості підготовки в ЗВО, зокрема при вивченні дисципліни «Охорона праці в галузі управління та адміністрування». Цьому буде сприяти розроблений і запроваджений Міжнародною організацією стандартизації міжнародний стандарт ISO 45001 «Системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Вимоги та настанови до застосування». Пропонується при викладанні наведеної вище дисципліни більш детально розглядати і на окремо взятому прикладі (підприємстві) застосовувати здобуті теоретичні знання і відпрацьовува-

ти практичні навички. З цією метою запропонована модель впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів ЗВО, яка ґрунтується на реалізації в освітньому процесі OH&S, концепції TQM і принципах «Демінга». Реалізація даної моделі, на відміну від інших моделей, побудованих на міжнародних стандартах, наприклад OHSAS 18001:2010, дозволить забезпечити головне – спонукати менеджмент підприємства до збереження і зміцнення людського капіталу здоров'я працівників, покращити репутацію підприємства щодо реалізації принципів соціального діалогу, відповідальності досягнення високого рівня створення гідних умов праці на основі здобутих в ЗВО відповідних знань, умінь, компетенцій.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Брагіна, Л. Є., Романовська, С. І., & Кириченко, В. А. *Практика навчання з охорони праці: досвід України та Європи*. Vzyato z http://opcb.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/11/Сборник_ноябрь_2016-Итоговая-версия.pdf.
- ДСТУ OHSAS 18001:2010. Системи управління гігієною та безпекою праці. Vzyato z https://dnaop.com/html/34112/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_OHSAS_18001_2010.
- «Захищене і здорове покоління» – Девіз дня охорони праці у 2018 році. Vzyato z <http://fakel.kr.ua/suspilstvo/2018/04/27/захищене-і-здорове-покоління-девiз/>.
- Кобилянський, О. В. *Компетентнісний підхід до вивчення дисциплін циклу безпеки життєдіяльності у вищих навчальних закладах*. Vzyato z <http://esnuir.eunu.edu.ua/bitstream/123456789/6777/1/9.pdf>.
- Кобилянський, О. В. (2012). *Теоретико-методичні основи навчання безпеки життєдіяльності студентів економічних спеціальностей у вищих навчальних закладах*. Вінниця : ВНТУ.
- Принципы управления качеством Э. Деминга*. Vzyato z <http://www.grandars.ru/college/biznes/principy-deminga.html>.
- Типова навчальна програма нормативної дисципліни «Охорона праці в галузі» для вищих навчальних закладів для всіх спеціальностей за освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст», «магістр»*. Vzyato z <https://vzvo.gov.ua/navchalni-prohramy>.
- Травматизм на виробництві*. Vzyato z <http://dsp.gov.ua/statystychni-dani-vyrobnychoho-travma-2/>.
- ISO 45001. Очікувані зміни в управлінні професійною безпекою та здоров'ям*. Vzyato z <http://oppb.com.ua/articles/iso-45001-ochikuvani-zminy-v-upravlinni-profesijnoyu-bezpekoyu-ta-zdorovyam/>.

REFERENCES

- Brahina, L. Ye., Romanovska, S. I., & Kyrychenko, V. A. *Praktyka navchannia z okhorony pratsi: dosvid Ukrainy ta Yevropy*. Vzyato z http://opcb.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/11/Sbornyk_noiabr_2016-Ytohoiaia-versyia.pdf.
- DSTU OHSAS 18001:2010. *Systemy upravlinnia hihiienoiu ta bezpekoiu pratsi*. Vzyato z https://dnaop.com/html/34112/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_OHSAS_18001_2010.
- ISO 45001. *Ochikuvani zminy v upravlinni profesijnoiu bezpekoiu ta zdoroviam*. Vzyato z <http://oppb.com.ua/articles/iso-45001-ochikuvani-zminy-v-upravlinni-profesijnoyu-bezpekoyu-ta-zdorovyam/>.
- Kobylianskyj, O. V. *Kompetentnisnyj pidkhdid do vyvchennia dystsyplin tsykladu bezpeky zhyttiediialnosti u vyschykh navchalnykh zakladakh*. Vzyato z <http://esnuir.eunu.edu.ua/bitstream/123456789/6777/1/9.pdf>.
- Kobylianskyj, O. V. (2012). *Teoretyko-metodychni osnovy navchannia bezpeky zhyttiediialnosti studentiv ekonomichnykh spetsialnostej u vyschykh navchalnykh zakladakh*. Vinnytsia : VNTU.
- Travmatyzm na vyrobnytstvi*. Vzyato z <http://dsp.gov.ua/statystychni-dani-vyrobnychoho-travma-2/>.
- Typova navchalna prohrama normatyvnoi dystsypliny «Okhorona pratsi v haluzi» dlia vyschykh navchalnykh zakladiv dlia vsikh spetsial'nostej za osvitno-kvalifikatsijnymy rivniamy «spetsialist», «mahistr»*. Vzyato z <https://vzvo.gov.ua/navchalni-prohramy>.
- Pryntsypy upravleniya kachestvom E. Demynha*. Vzyato z <http://www.grandars.ru/college/biznes/principy-deminga.html>.
- «Zakhyschene i zdorove pokolinna» – Deviz dnia okhorony pratsi u 2018 rotsi. Vzyato z <http://fakel.kr.ua/suspilstvo/2018/04/27/захищене-і-здорове-покоління-девiз/>.

Іван Зайюков

Олександр Кобилянський

Впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів в ЗВО

Актуальність впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів в закладах вищої освіти пов'язана з тим, що рівень виробничого травматизму серед молодих працівників, як в Європі, так і в Україні, значно вищий, ніж серед дорослих працівників. Тому виникає необхідність змінювати ситуацію, яка склалась, зокрема в напрямку покращення якості освітньої підготовки в закладах вищої освіти при викладанні дисциплін циклу охорони праці, зокрема «Охорони праці в галузі» та у формуванні поведінки, направленої на збереження життя і здоров'я.

Метою статті є формування моделі збереження життя і здоров'я магістрів в професійній діяльності на базі застосування міжнародного стандарту ISO 45001:2018.

Актуалізована проблема виробничого травматизму серед молодих працівників. Проаналізовано фактори професійного ризику, які впливають на молодих працівників. Визначено необхідність зміни вектора політики підприємств щодо створення безпечних умов праці з системи управління гігієною та безпекою праці на систему управління професійною безпекою та здоров'ям. Наголошено на необхідності внесення змін в освітній процес закладів вищої освіти при підготовці магістрів, зокрема в напрямку формування знань і компетенцій, необхідних керівникам підприємств в майбутньому щодо застосування міжнародного стандарту системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Запропонована модель впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям при підготовці магістрів ЗВО, яка ґрунтується на реалізації в освітньому процесі ОН&S, концепції TQM і принципах «Демінга».

Ключові слова: професійна безпека, здоров'я, менеджмент, освітня підготовка, якість, модель.

Іван Зайюков – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, *e-mail* : Zivan@i.ua

Олександр Кобилянський – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, *e-mail* : akobilanskiy@gmail.com

Ivan Zaiukov

Oleksandr Kobylianskiy

Introduction of Control System and Health by Professional Safety at Preparation of Master's Degrees in Establishments of Higher Education

Actuality of introduction of control system and health by professional safety at preparation of master's degrees in establishments of higher education is related to the fact that a level of productive traumatism is among young workers, both in EU and in Ukraine, considerably higher, than among adult workers. That is why there is a necessity to change a situation that was folded, in particular in direction of improvement of quality of educational preparation in establishments of higher education at teaching of disciplines of cycle of labor protection, in particular labor «Protection in industry» and in forming behavior sent to maintenance life and health.

The aim of the article is forming the model of maintenance of life and health of master's degrees in professional activity on the base of application of international standard of ISO 45001: 2018.

The problem of productive traumatism purchased actuality among young workers. Professional risk factors that influence young workers have been analyzed. A necessity is certain change of vector of politics of enterprises in relation to creation of safe terms of labour with control system by a hygiene and safety of labor on control system by professional safety and health. It is marked the necessity of making alteration for the educational process of establishments of higher education at preparation of master's degrees, in particular in direction of forming of knowledge and competences of necessary to the leaders

enterprises in the future in relation to application of international standard of control system by professional safety and health. There has been offered the model of introduction of control system and health by professional safety at preparation of master's degrees of EHE, that is based on realization in the educational process of OH&S, conception of TQM and principles of «Deming».

Keywords: professional safety, health, management, educational preparation, quality, model.

Ivan Zaiukov – Cand. Sc. (Econ.), Assistant Professor, Assistant Professor of the Chair of Security of Life and Safety Pedagogic, Vinnytsia National Technical University, *e-mail* : Zivan@i.ua

Oleksandr Kobylanskyi – Dr. Sc. (Pedagogical), Professor, Head of the Chair of Security of Life and Safety Pedagogic, Vinnytsia National Technical University, *e-mail* : akobilanskiy@gmail.com

Иван Заюков

Александр Кобылянский

Внедрение системы управления профессиональной безопасностью и здоровья при подготовке магистров в УВО

Актуальность внедрения системы управления профессиональной безопасностью и здоровья при подготовке магистров в заведениях высшего образования связана с тем, что уровень производственного травматизма среди молодых работников, как в Европе, так и в Украине, значительно выше, чем среди взрослых работников. Потому возникает необходимость в изменении ситуации, которая сложилась, в частности в направлении улучшения качества образовательной подготовки в заведениях высшего образования при преподавании дисциплин цикла охраны труда, в частности «Охраны труда в отрасли» и в формировании поведения направленного на сохранение жизни и здоровья.

Целью статьи является формирование модели сохранения жизни и здоровья магистров в профессиональной деятельности на базе применения международного стандарта ISO 45001: 2018.

Актуализирована проблема производственного травматизма среди молодых работников. Проанализированы факторы профессионального риска, которые влияют на молодых работников. Определена необходимость изменения вектора политики предприятий относительно создания безопасных условий труда с системы управления гигиеной и безопасностью труда на систему управления профессиональной безопасностью и здоровьем. Отмечена необходимость внесения изменений в образовательный процесс заведений высшего образования при подготовке магистров, в частности в направлении формирования знаний и компетенций, необходимых будущим руководителям предприятий относительно применения международного стандарта системы управления профессиональной безопасностью и здоровьем. Предложена модель внедрения системы управления профессиональной безопасностью и здоровьем при подготовке магистров ЗВО, которая основывается на реализации в образовательном процессе OH&S, концепции TQM и принципов «Деминга».

Ключевые слова: профессиональная безопасность, здоровье, менеджмент, образовательная подготовка, качество, модель.

Иван Заюков – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры безопасности жизнедеятельности и педагогики безопасности, Винницкий национальный технический университет, *e-mail* : Zivan@i.ua

Александр Кобылянский – доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой безопасности жизнедеятельности и педагогики безопасности, Винницкий национальный технический университет, *e-mail* : akobilanskiy@gmail.com